

Zasady ogólne dotyczące realizacji przedmiotu zamówienia - badania liczebności, zagęszczenia i rozsiedlenia populacji susłów perełkowanych

Podstawową zasadą, jaka ma zostać spełniona przy wykonaniu przedmiotu zamówienia, tj. przy przeprowadzeniu inwentaryzacji populacji susłów perełkowanych jest zasada całkowitej bezinwazyjności zastosowanej metody (brak fizycznego kontaktu ze zwierzętami, a tym samym ograniczenie czynników stresogennych). Wyniki badań powinny być uzyskane bez potrzeby odławiania susłów, stosując metody oparte na liczeniu nor tych gryzoni. W zależności od zasiedlonego przez susły arealu należy liczyć wszystkie nory na danym obszarze lub tylko na wydzielonych powierzchniach próbnych.

Powierzchnię próbną powinny stanowić zwykle odcinki tzw. transekty podzielone na polećka badawcze, które rozmieszczone są na areale zasiedlonym przez susły.

W badaniach tego typu przyjmuje się zasadę, że powierzchnia próbna nie może być mniejsza od powierzchni ustalonej przez Varšavskiego (1952).

W badaniach należy zastosować jedną z trzech metod:

- metoda I – polega na liczeniu nor po zatkaniu ich otworów wejściowych:
 - o wariant 1 – na całym zasiedlonym przez susły terenie,
 - o wariant 2 – na powierzchni próbnej (transekty);
- metoda II – polega na liczeniu nor bez zatykania ich otworów wejściowych:
 - o w wariant 1 – na całym zasiedlonym przez susły terenie,
 - o w wariant 2 – na powierzchni próbnej (transekty);
- metoda III – polega na liczeniu tzw. „nor wiosennych”:
 - o w wariant 1 – na całym zasiedlonym przez susły terenie,
 - o w wariant 2 – na powierzchni próbnej (transekty).

W czasie liczenia nor metodami I i II należy ustalać i notować ich typy. Następnie liczebność susłów obliczyć dzieląc liczbę nor wyliczoną przez ekstrapolację przez odpowiednie wskaźniki. Precyzyjna identyfikacja oraz klasyfikacja nor jest trudna i wymaga wieloletniego doświadczenia. Dokładne obliczenie liczby poszczególnych rodzajów nor jest bardzo ważne również z tego względu, że z procentowego stosunku, np. nor pionowych do ukośnych można wnioskować o stanie regresywnym lub progresywnym kolonii.

W metodzie I w celu określenia nory, jako zasiedlonej używa się tzw. zatykania otworu wejściowego. Polega to na tym, że otwór wejściowy zatykany jest delikatnie czopem z miękkiej słomy w przeddzień wykonywania liczenia nor. Następnego dnia nory są obserwowane i klasyfikowane, jako zasiedlone w wypadku odetkania przez susły. Gryzonie te przy dobrej pogodzie wychodzą z nory przynajmniej raz w ciągu kilkunastu godzin. Nie bez znaczenia jest fakt, iż metoda ta nie powoduje stresogennego wpływu na te zwierzęta, gdyż delikatne zatykanie nor praktycznie nie różni się od przytykania ich poprzez obfite pokosy trawy na pastwiskach, a susły bez znacznego wysiłku je otwierają.

Metoda III jest metodą, którą można stosować jedynie w bardzo ograniczonym okresie w sezonie aktywności susłów. Wiąże się to z tym, że w okresie wiosennym, podczas wychodzenia susłów na powierzchnię po śnie zimowym, wykopują one tzw. „nory wiosenne”. Są to nory pionowe, ale charakteryzują się tym, że są węższe od nor pionowych wykopanych w lecie.

Metodę III uzupełnia się najczęściej jedną z pozostałych metod (I lub II) w związku z tym, iż nie obejmuje ona możliwości uwzględnienia w wyliczeniach osobników młodych urodzonych w roku bieżącym.

Zagęszczenie susłów w badanych populacjach należy obliczać na wstępie na 1ha powierzchni, biorąc za podstawę dane dotyczące całkowitej liczby susłów stwierdzonych na powierzchniach próbnych, a następnie na całym zasiedlonym areale lub na poszczególnych jego częściach wydzielonych w zależności od ukształtowania terenu i szaty roślinnej.

Badania rozszczenia (wielkości areatów) populacji susłów

Wielkość zasiedlonego areatu wytycza się w terenie przez wyszukanie skrajnie położonych nor zamieszkałych przez susły. Następnie nanosi się je, jako punkty na mapę o odpowiedniej skali. Linia łącząca te punkty na mapie wyznacza granice areatów. Porównując ze sobą mapy sporządzone w różnych latach można dokładnie prześledzić rozszerzające lub zwężające się powierzchnie areatów, analizować przyczyny tych zmian oraz prognozować tendencje i kierunki migracji susłów. Dane te są również podstawą do planowania zabiegów konserwatorskich.

Termin wykonania

Termin wykonania zamówienia ustala się od daty zawarcia umowy do 6 listopada 2015 r.

Materiały i sprzęt

Prace objęte zamówieniem powinny być wykonane standardowym sprzętem używanym przy tego typu pracach tj. przy użyciu sprzętu geodezyjnego (np. GPS, węgielnica, lornetki, taśmy, tyczki geodezyjne, repery i paliki, podkłady mapowe itd.) oraz sprzętu do liczeń i identyfikacji nor (znaczniki, sznury, kijki bambusowe itp.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Sielewicz

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

